

MÆDI-sone og soneforskrift

Informasjon til saueholdere i mædisonen

Bakgrunn:

Sommeren 2019 ble det påvist mædismitte i to sauehold i tidligere Nord-Trøndelag. Smitten stammer fra utbruddet i 2005.

Det er i ettertid påvist mædi i ytterligere sju sauehold, totalt har dermed ni sauehold i Nord-Trøndelag fått påvist mædi. Av disse har nå seks slaktet ut besetningen og har ikke lenger diagnosen mædi og restriksjoner fra Mattilsynet. Tre av besetningen hadde enkeltdyr med mædi og har slaktet ut kun disse sauene. Disse har fortsatt diagnosen mædi og restriksjoner fra Mattilsynet. Fire av saueholdene med mædi ble funnet via kartleggingen i mædisonen. Disse var ikke kjente smittekontakter til saueholdene med påvist mædi.

«Soneforskrift» mædi:

Forskrift om sone for å hindre spredning av mædi i visse kommuner i Trøndelag (mædi-sone)

For å hindre videre spredning av mædi ble det 16.09.19 innført en soneforskrift for mædi i Trøndelag. Forskriften omfatter 22 kommuner i Trøndelag*)

Soneforskriften innfører et forbud mot å flytte sau ut og inn av sonen samt innen sonen. Sau fra ulike besetninger i sonen skal ikke ha kontakt. Dette gjelder både søyer og værere, inklusive kopplam. Det er også forbudt å flytte hundyr inne i sonen for oppstart av ny besetning.

Kommuner omfattet av soneforskriften: Nærøysund, Leka, Namsskogan, Røyrvik, Namsos, Høylandet, Flatanger, Overhalla, Grong, Lierne, Snåsa, Steinkjer, Inderøy, Indre Fosen, Verdal, Frosta, Levanger, Stjørdal, Meråker, Osen, Åfjord, Ørland.

Vi presiserer at forskriften gjelder for alle saueholdere i disse kommunene.

Sauehold som er båndlagt for mædi er pålagt ytterligere bestemmelser gjennom vedtaket om båndlegging fra Mattilsynet.

Bestemmelsene soneforskriften vil fortsatt gjelde for sauehold der Mattilsynet opphever båndleggingen.

Det er i dag stadfestet en revidert soneforskrift for mædi.

Vi hadde bla bedt om å få utvidet gyldighetstiden av resultatene fra mædikartleggingen i sonen i 2019 slik at resultatene kunne legges til grunn også ved flytting av sau i sonen i 2020. Dette er nå stadfestet.

Oversikt over regelverkets bestemmelser for flytting av sau i mædisonen:

Høst 2020 – Flytting av sau i mædisonen - ikke båndlagte sauehold:

Det kan flyttes sau mellom ikke båndlagte sauehold i mædisonen høsten 2020.

All flytting av sau skal registreres i dyreholdjournalen.

Mangelfull dokumentasjon ved flytting av sau er brudd på regelverket og gir store utfordringer ved ev. sykdomssmitte, dette har gitt næringa og Mattilsynet unødvendige utfordringer i den pågående mædibekjempelsen.

Følgende regler gjelder:

1. Flytting mellom ikke båndlagte sauehold innen sonen:

- 1.1. Vær som er testet for mædi med negativt resultat kan flyttes om saueholdet væren flyttes fra er prøvetatt for mædi med negativt resultat. Om besetningen dyret/dyrene flyttes fra er medlem i værring/værsamarbeid/livdyrsamarbeid, må alle besetninger i værringen/ værsamarbeidet/livdyrsamarbeidet også være prøvetatt for mædi med negativt resultat.
Resultatet fra pålagt prøvetaking må være gyldig – gyldighetstiden av resultatet er 15 måneder fra prøveuttaket ble gjort.
Egenerklæring må følge væren ved forflytningen.

Søknad til Mattilsynet er ikke nødvendig for værer som flyttes mellom ikke-båndlagte sauehold i mædisonen.

- 1.2. Søyer som er testet for mædi med negativt resultat kan flyttes når saueholdet dyret/dyrene flyttes fra er prøvetatt for mædi med negativt resultat.
Resultater fra pålagt prøvetakingen må være gyldig - gyldighetstiden av resultatet er 15 måneder fra prøveuttaket ble gjort.
Egenerklæring må legges ved søknaden.

Det må søkes Mattilsynet og Mattilsynet må ha gitt tillatelse til forflytning av søyer fra ikke-båndlagte sauehold i mædisonen.

- 1.3. Kopplam: samme krav som for hhv hunddyr og hanndyr av sau, se over.

- 1.4. Oppstart av ny besetning: Sau som er testet for mædi med negativt resultat kan flyttes når saueholdet dyret/dyrene flyttes fra er prøvetatt for mædi med negativt resultat.
Resultater fra pålagt prøvetakingen må være gyldig - gyldighetstiden av resultatet er 15 måneder fra prøveuttaket ble gjort.
Egenerklæring må legges ved søknaden.

Det må søkes Mattilsynet og Mattilsynet må ha gitt tillatelse til forflytningen ved oppstart av nytt sauehold i mædisonen.

2. Flytting av sau fra sauehold utenfor mædisonen og inn i sauehold inne i mædisonen:

- Sau/er som flyttes og saueholdet dyret flyttes fra må være prøvetatt for mædi med negativt resultat. Om saueholdet dyret/dyrene flyttes fra er medlem i værring/værsamarbeid/livdyrsamarbeid, må alle sauehold i værringen/ værsamarbeidet/livdyrsamarbeidet også være prøvetatt for mædi med negativt resultat.
Resultatet fra pålagt prøvetaking må være *gyldig* - gyldighetstiden av resultatet er 15 måneder fra prøveuttaket ble gjort.

[Skriv her]

For søyer: Det må søkes til Mattilsynet og egenerklæring må legges ved søknaden. Om det søkes om flytting av søye/r over fylkesgrense og ev. også regiongrense, må i tillegg også veterinærattest følge dyret/dyrene.

For vær/er: Om det er vær/er som flyttes innen fylket og innen regiongrensen er ikke søknad til Mattilsynet nødvendig, men egenerklæring må følge dyret.

Om det søkes om flytting av vær/er over fylkesgrense men innen småferegionen, må egenerklæring og veterinærattest følge dyret/dyrene.

Mædi-arbeidet i høst

Vi vil i høst prøveta alle båndlagte sauehold for andre gang. Vi vil teste alle sauer over et år.

Det vil ikke bli gjennomført en ny kartlegging av de ikke båndlagte saueholdene i mædisonen i høst, men vi har søkt om midler til 2021.

Vi har nå langt mer kunnskap om de smittede saueholdene, deres smittekontakter og smittesituasjonen i sonen. Vi har gått gjennom relevant informasjon vi har om smittede sauehold, smittekontakter prøvetaking og analyseresultater. Dette gjør at vi nå i høst finner det forsvarlig å oppheve båndleggingen for et flertall av saueholdene – forutsatt at testresultater og ev. annen informasjon vi har ikke gir grunn til å mistenke mædismitte.

NB! Bestemmelsene i *forskrift om sone for å hindre spredning av mædi i visse kommuner i Trøndelag (mædi-sone)* vil fortsatt gjelde for sauehold der Mattilsynet opphever båndleggingen.

Mattilsynet må prøveta et mindre antall båndlagte sauehold også i 2021 før vi kan vurdere å oppheve båndleggingen – dette fordi kontakten de har hatt med smittede sauehold vurderes å innebære en større risiko for smitte (for eksempel kjøpt dyr fra besetning med påvist mædi).

Vennlig hilsen

Elisabeth Schei-Berg

Beredskapskoordinator

Mattilsynet region midt, regiondirektørens stab

elsbe@mattilsynet.no

22 77 91 79/92 09 27 40

Mattilsynet, nærmeste avdelingskontor nås på 22 40 00 00.

Viser ellers til informasjon på: mattilsynet.no.

Kopi: Nord-Trøndelag Sau og Geit, Trøndelag Bondelag, privatpraktiserende veterinærer, Fylkesmannen i Trøndelag.

[Skriv her]

